

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
INSPEKCJI HANDLOWEJ
W BIAŁYMSTOKU**

**Sprawozdanie
z działalności Inspektoratu
za rok 2013**

Białystok 2014 r.

Spis treści

I.	Cele i zakres działalności.....	3
II.	Działalność kontrolna	4
1.	<i>Nadzór rynku.....</i>	5
2.	<i>Bezpieczeństwo produktów.....</i>	7
3.	<i>Jakość paliw .....</i>	10
4.	<i>Artykuły żywnościowe .....</i>	12
5.	<i>Inne artykuły nieżywnościowe i usługi .....</i>	16
6.	<i>Kontrole interwencyjne.....</i>	20
7.	<i>Wykorzystanie wyników kontroli.....</i>	21
III.	Ochrona konsumenta i działalność edukacyjna	24
1.	<i>Mediacje i poradnictwo konsumenckie .....</i>	24
2.	<i>Stały Polubowny Sąd Konsumencki .....</i>	25
3.	<i>Publikacje w mediach informacji dotyczących wyników kontroli oraz praw konsumenta .....</i>	25
IV.	Działania podejmowane dla zapewnienia skutecznego i zgodnego z prawem funkcjonowania Inspektoratu.....	26
	<i>Tabela nr 1. Ogólne zestawienie wyników działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Białymstoku w 2013 r. ....</i>	28
	<i>Tabela nr 2. Zestawienie liczbowe wykorzystania ustaleń kontroli przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Białymstoku w 2013 r. ....</i>	29
	<i>Tabela nr 3. Zestawienie informacji o nieprawidłowościach oraz wniosków o mediację złożonych przez konsumentów w 2013 r. ....</i>	30

I. Cele i zakres działalności

Celem działania Inspekcji Handlowej w 2013 r. było zapewnienie wysokiego poziomu ochrony interesów gospodarczych państwa, ochrony interesów konsumentów i skutecznego egzekwowania prawa konsumenckiego. Realizacja tych założeń oparta została na zadaniach polityki konsumenckiej Rządu zawartych w „Kierunkach działania Inspekcji Handlowej na lata 2011-2013”, „Strategii polityki konsumenckiej Unii Europejskiej na lata 2007-2013” oraz na przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 27 lipca 2010 r. „Polityce Konsumenckiej na lata 2010-2013”.

Założenia te Wojewódzki Inspektorat realizował poprzez:

- prowadzenie działalności kontrolnej w obszarach:
  - nadzoru rynku,
  - bezpieczeństwa produktów,
  - paliw, w tym LPG,
  - artykułów przemysłowych i usług,
  - artykułów żywnościowych.
- udzielanie pomocy konsumentom w formie:
  - mediacji i poradnictwa konsumenckiego,
  - rozstrzygania sporów przez Stały Polubowny Sąd Konsumencki.

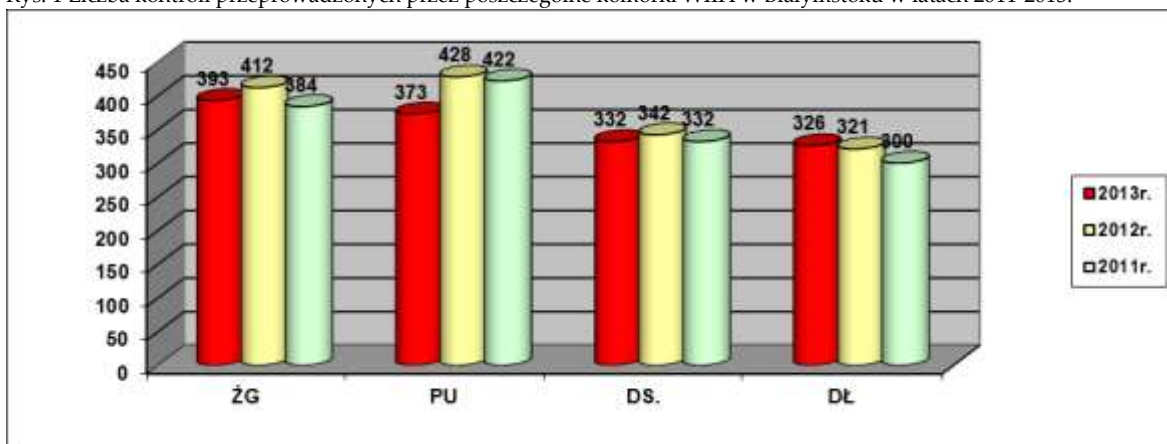
Kontrole prowadzone były w oparciu o plany pracy kontrolnej zatwierdzone przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Plany określały ilość i tematykę kontroli w poszczególnych obszarach rynku.

Poza działaniami planowymi Inspektorat podejmował kontrole interwencyjne wynikające ze skarg i informacji od konsumentów, przedsiębiorców i innych organów.

II. Działalność kontrolna

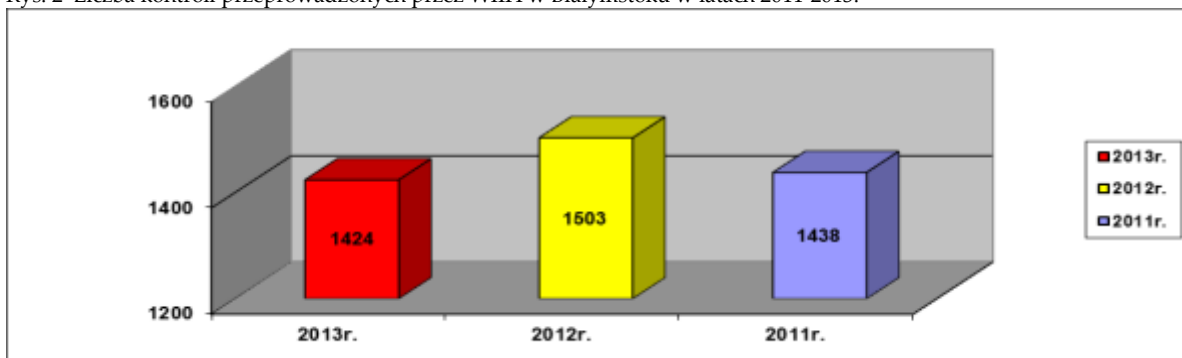
Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Białymstoku przeprowadził **1424** kontrole w tym Wydział Kontroli Artykułów Żywnościowych i Usług (ŻG) – 393, Wydział Kontroli Artykułów Przemysłowych i Usług (PU) – 373, Delegatura w Suwałkach (DS) – 332, Delegatura w Łomży (DŁ) – 326.

Rys. 1 Liczba kontroli przeprowadzonych przez poszczególne komórki WIIH w Białymstoku w latach 2011-2013.

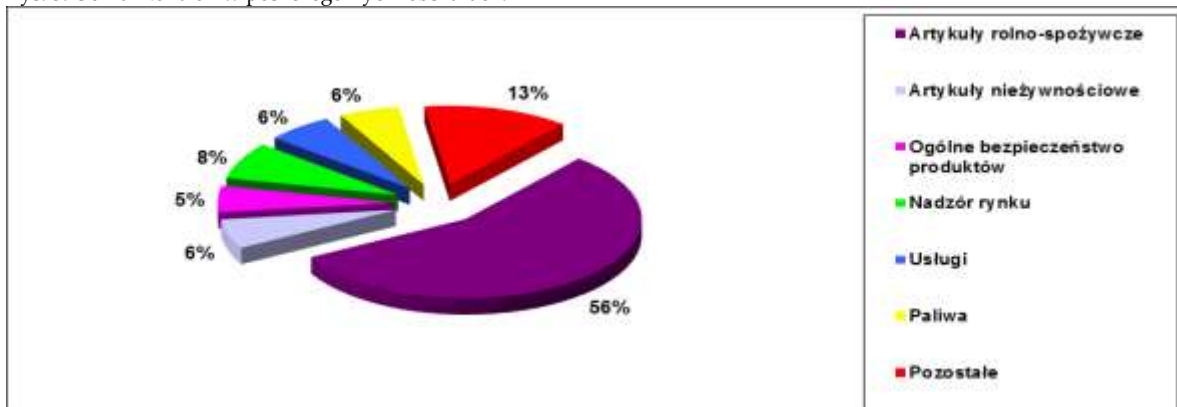
W 2013 r. zanotowano spadek liczby kontroli w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego o 5 %.

Rys. 2 Liczba kontroli przeprowadzonych przez WIIH w Białymstoku w latach 2011-2013.

Działalność obejmowała kontrole realizowane według planu Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, interwencyjne oraz własne.

Rys. 3. Udział kontroli w poszczególnych obszarach.

Kontrole ukierunkowane były głównie na wykrycie i wyeliminowanie będących w obrocie handlowym produktów, mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa konsumentów, a mianowicie: wyrobów przeterminowanych, wykazujących cechy zepsucia lub nieświeżości, niewłaściwie oznaczonych, towarów niebezpiecznych lub o niewłaściwej jakości (nie odpowiadających normom lub nie posiadających stosownych certyfikatów i atestów).

Szczegółowe zestawienie kontroli ze względu na rodzaj kontrolowanej placówki, liczby kontroli przeprowadzonych w poszczególnych obszarach zawiera Tab. nr 1. Ogólne zestawienie wyników działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Białymstoku w 2013 r. (str. 28).

1. Nadzór rynku.

Przeprowadzając kontrole z zakresu nadzoru rynku Inspekcja Handlowa chroni zarówno konsumentów, jak i przedsiębiorców, wycofując z rynku produkty nie spełniające zasadniczych i innych wymagań, a tym samym przyczynia się do eliminowania zjawisk związanych z patologią działalności gospodarczej.

W ramach **108** kontroli przestrzegania ustawy o systemie oceny zgodności badano:

- środki ochrony indywidualnej,
- sprzęt elektryczny (listwy, przedłużacze, ładowarki do telefonów itp., lampki choinkowe i girlandy),
- zabawki,
- bezkierunkowe lampy do użytku domowego (ekoprojekt),
- maszyny,
- sprzęt agd (kontrola etykiet efektywności energetycznej),
- urządzenia chłodnicze, pralki i zmywarki (ekoprojekt),
- wyroby pirotechniczne,
- produkty objęte notyfikacjami systemu RAPEX.

Ogółem zbadano **361 partii** produktów. Zakwestionowano **131 partii** (36% ogółem skontrolowanych). Najczęściej uchybienia stanowiło:

- niewłaściwe bądź niekompletne oznaczenie produktu,
- brak ostrzeżeń pozwalających na bezpieczne użytkowanie produktu,
- brak lub niepełna instrukcja obsługi,
- dołączenie nieprawidłowo sporządzonych deklaracji zgodności,
- istnienie wad konstrukcyjnych,
- brak lub nieprawidłowe oznakowanie wyrobu znakiem CE,
- nieprawidłowe zaklasyfikowanie pod względem przeznaczenia wiekowego wyrobu (zabawki),
- obecność szkodliwych substancji chemicznych w niedozwolonym stężeniu.

W trakcie **46 kontroli zabawek**, uchybienia ujawniono w **34 placówkach** (74% kontrolowanych). Ogółem zbadano **158 partii zabawek**, z czego zakwestionowano **89 partii** (56% zbadanych) w zakresie niezgodności z zasadniczymi i innymi wymaganiami. Badaniom laboratoryjnym poddano 31 próbek zabawek, z czego: 12 próbek w zakresie ustalenia zawartości ftalanów, 3 próbki w zakresie zawartości benzenu, 16 – w zakresie

cech konstrukcyjnych i fizykochemicznych. W wyniku badań laboratoryjnych zakwestionowano **9 partii** zabawek z uwagi na niezgodności z wymaganiami zasadniczymi i innymi oraz **4 partie** z uwagi na obecność ftalanów w niedozwolonym stężeniu. W wyniku przeprowadzonych na etapie kontroli badań organoleptycznych **10 partii** zabawek zakwestionowano z uwagi na ich cechy konstrukcyjne oraz **66 partii** z powodu niewłaściwego oznakowania.

W trakcie **15 kontroli** dokonano sprawdzenia **54 partii sprzętu elektrycznego** (ładowarki do ładowania baterii telefonów komórkowych, przedłużacze i listwy zasilające, sprzęt agd, lampki choinkowe, girlandy). Nieprawidłowości stwierdzono w **6 placówkach** (40% objętych kontrolą). Zakwestionowano ogółem **22 partie** (41% zbadanych) z uwagi na niespełnianie wymagań zasadniczych oraz wymagań innych niż zasadnicze – w zakresie oznakowania produktów i niepełnych instrukcji obsługi.

Kontrole wprowadzanych do obrotu **maszyn** (elektronarzędzi) pod kątem spełniania zasadniczych wymagań przeprowadzono w **20 placówkach**. Ocenie poddano łącznie **44 partie** maszyn. Nieprawidłowości, polegające na niewłaściwym oznakowaniu produktów i niepełnych instrukcjach obsługi stwierdzono w **8 placówkach**. Dotyczyły one **10 partii** maszyn, co stanowi 23 % badanych partii.

Tematem **9 kontroli** było sprawdzenie i ocena spełniania wymagań określonych w dyrektywie dot. „ekoprojektu”, w odniesieniu do wprowadzonych do obrotu **bezkierunkowych lamp do użytku domowego**. Sprawdzono **42 partie** wyrobów. Nieprawidłowości stwierdzono w **1 kontrolowanym placówce**, w odniesieniu do **1 partii** wyrobu (kwestionowano brak na opakowaniu wyrobu pełnej informacji o produkcie).

Kontrolę w zakresie ww. dyrektywy w zakresie **chłodziarek, pralek i zmywarek** przeprowadzono w **3 placówkach**. Ocenie poddano łącznie **14 partii** sprzętu (6 partii urządzeń chłodniczych, 5 partii pralek, 3 partie zmywarek). Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich skontrolowanych placówkach. Zakwestionowano **3 partie** pralek z uwagi na brak w instrukcjach obsługi wymaganych informacji.

Realizując program kontroli **wyrobów pirotechnicznych** przeprowadzono **5 kontroli**. Ocenie poddano łącznie **15 partii produktów**. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Przeprowadzono **7 kontroli środków ochrony indywidualnej**. Oceniono **25 partii** (8 partii ochrony głowy: hełmy, kaski dla rowerzystów, 5 partii środków ochrony słuchu: nauszniki i wkładki przeciwhałasowe, 12 partii odzieży ochronnej: ochraniacze голени, nadgarstków, rękawice, odzież). Do badań laboratoryjnych pobrano zestaw 3 ochraniaczy. Nieprawidłowości stwierdzono w **2 placówkach**. Zakwestionowano **2 partie** (elastyczne wkładki douszne i zestaw 3 ochraniaczy) z uwagi na niespełnianie wymagań zasadniczych (niepełna instrukcja obsługi).

Przeprowadzono 3 kontrole **etykiet efektywności energetycznej** dla zmywarek, urządzeń chłodniczych, pralek dla gospodarstw domowych. Kontrolą objęto łącznie 9 partii przedmiotowych wyrobów. Nieprawidłowości stwierdzono w **1 kontrolowanej placówce**, w odniesieniu do **3 partii** wyrobów (33% ogółem zbadanych) i dotyczyły one braku niektórych informacji na etykiecie energetycznej, nieudostępnienia potencjalnemu

użytkownikowi karty produktu, niezaopatrzenia wyrobu wykorzystującego energię na zewnątrz etykietą efektywności energetycznej. Ujawnione okoliczności dały podstawę do nałożenia kary pieniężnej w drodze decyzji administracyjnej.

*****

Analizując wyniki kontroli, przedmiotem których były produkty objęte wymaganiami dyrektyw dotyczących sprzętu elektrycznego, zabawek, maszyn, ekoprojektu i wyrobów pirotechnicznych – w odniesieniu do wyników analogicznych kontroli przeprowadzonych w latach poprzednich – należy zauważyć:

- znaczny wzrost wyrobów kwestionowanych w odniesieniu do zabawek – 31% w roku 2011, 39% w roku 2012 i 56% w roku 2013,
- spadek liczby kwestionowanych maszyn – do 23% w 2013 r., po wcześniejszym wzroście z 32% w 2011 r. do 40% w 2012 r.,
- znaczną poprawę odnośnie wyrobów pirotechnicznych – w 2012 r. zakwestionowano 13% zbadanych wyrobów, natomiast w roku 2013 nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości,
- wzrost liczby wyrobów kwestionowanych w stosunku do objętych kontrolą w grupie sprzętu elektrycznego – z 22% skontrolowanych produktów w 2012 r. do 41% w roku 2013,
- wyraźny spadek liczby kwestionowanych bezkierunkowych lamp do użytku domowego (ekoprojekt) z 36 % w 2011 r. do 25 % w 2012 r. i do 2% w roku 2013.

W odniesieniu do roku 2012 nastąpił spadek liczby kontroli o 16% i spadek ilości produktów zbadanych o 26%. Zanotowano natomiast wzrost ilości produktów zakwestionowanych z 17 do 36%.

Zauważyć należy stały wzrost w ostatnich latach ilości wyrobów kwestionowanych w grupie zabawek.

Wśród przyczyn uznania produktu za niezgodny z wymaganiami zasadniczymi należy wskazać przede wszystkim na nieprawidłowe oznakowanie wyrobów, niewłaściwe instrukcje obsługi i braki odpowiednich ostrzeżeń.

Grupy wyrobów, w odniesieniu do których ww. uchybienia występowały najczęściej to zabawki i sprzęt elektryczny.

2. Bezpieczeństwo produktów

Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Białymstoku w 2013 r. prowadził kontrole spełniania przez produkty ogólnych wymagań bezpieczeństwa, których celem było eliminowanie z obrotu produktów stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia użytkowników.

W powyższym zakresie przeprowadzono **77 kontroli** obejmując badaniem:

- meble mieszkaniowe i wypoczynkowe oraz do nauki dla dzieci i młodzieży
- wyroby włókiennicze,
- grille i podpałki do grilli,
- dekoracyjne lampy olejowe,
- sprzęt do picia dla dzieci,
- rowery dziecięce i przyczepy rowerowe,
- drabiny,

- niezmechanizowany sprzęt gospodarstwa domowego,
- odzież sportową dla dzieci,
- zimowy sprzęt sportowy,
- obuwie, szczególnie przeznaczone dla małych dzieci ,
- rolety i żaluzje,
- artykuły dla małych dzieci ,
- sprzęt sportowo-rekreacyjny.

Zbadano **332 partie** produktów. Zakwestionowano **104 partie** wyrobów (31% objętych kontrolą), z uwagi na:

- cechy powodujące, że wyrób nie jest bezpieczny,
- brak w oznaczeniu produktu lub jego instrukcji informacji istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa,
- brak instrukcji użytkowania,
- nieprawidłowe oznakowanie, w tym też naruszenie przepisów ustawy z dnia 7 października 1999 roku o języku polskim,
- niewłaściwie sporządzone karty gwarancyjne.

Bezpieczeństwo odzieży dla dzieci pod kątem obecności różnego rodzaju sznurów i sznurków było przedmiotem **4 kontroli**, w trakcie których sprawdzono **16 partii** odzieży dla dzieci, kwestionując w dwóch placówkach **6** spośród zbadanych partii, z uwagi na fakt, iż mogą stwarzać zagrożenie dla użytkowników. W produktach stwierdzono niedozwolone w odzieży dla dzieci małych: niezamocowane sznurki ściągające w kapturach, niezabezpieczone przed strzępieniem wolne końce sznurków ściągających.

Bezpieczeństwo drabin sprawdzano w trakcie **4 kontroli**. Ocenie poddano łącznie **13 partii** drabin. Nieprawidłowości, które polegały na niewłaściwym oznakowaniu, braku instrukcji bezpiecznego użytkowania wyrobów i niestabilności **4** partii drabin stwierdzono w **3 placówkach** w odniesieniu do **9 partii** produktów.

W zakresie oceny bezpieczeństwa i oznakowania obuwia, ze szczególnym uwzględnieniem obuwia przeznaczonego dla małych dzieci oraz rzetelności prowadzenia działalności przeprowadzono **12 kontroli** placówek detalicznych. Sprawdzeniem objęto **60 partii** obuwia, w tym **45 partii** obuwia dziecięcego i **15 partii** obuwia dla dorosłych. Zakwestionowano z uwagi na niewłaściwe oznakowanie **5 partii** obuwia (brak piktogramów, podanie wyłącznie obcojęzycznego określenia koloru obuwia). Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono **4** przypadki naruszenia przepisów o obowiązku uwidaczniania cen.

Przeprowadzono **4 kontrole**, których głównym celem było dokonanie oceny bezpieczeństwa zimowego sprzętu sportowego. Sprawdzono **18 partii** produktów (narty, łyżwy, buty narciarskie, deski snowbordowe). Kwestionowano oznakowanie **6 partii** produktów w **2 placówkach**.

Kontrolę rowerów dziecięcych i przyczepek rowerowych realizowano w **4** jednostkach detalicznych, w tym jednej placówce wielkopowierzchniowej. Pod kątem bezpieczeństwa oceniono **17 partii** produktów. Zakwestionowano **6 produktów** z uwagi na niedostępność informacji warunkujących bezpieczne korzystanie ze sprzętu,

ponadto w odniesieniu do 3 produktów (2 rowerów i przyczepki) stwierdzono cechy, które mogą zagrażać bezpieczeństwu w czasie normalnego użytkowania.

Bezpieczeństwo **sprzętu do picia dla dzieci** (kubki niekapki, butelki) sprawdzano w trakcie **3 kontroli**. Kontroli poddano **11 partii** produktów. Nieprawidłowości stwierdzono w odniesieniu do **1 partii** z uwagi na niedostępność ostrzeżeń dot. bezpieczeństwa użytkowania. Ponadto w 2 placówkach stwierdzono naruszenie zasad uwidaczniania cen.

Przeprowadzono **5 kontroli** bezpieczeństwa **artykułów dla małych dzieci** (nositelki, leżaczki, chodzików, barierki zabezpieczających). Sprawdzono **26 produktów**, w tym 2 skierowano do badań laboratoryjnych. Zakwestionowano niewłaściwe oznakowanie 8 produktów, w tym w 1 przypadku – brak wymaganych ostrzeżeń na opakowaniu.

Bezpieczeństwo **sprzętu sportowo-rekreacyjnego** było przedmiotem **5 kontroli** w hurtowni i 4 placówkach detalicznych. Sprawdzeniem objęto **22 partie** produktów (hulajnogi, deskorolki, łyżworolki), zakwestionowano 13 partii z uwagi na niepełne informacje dot. bezpiecznego użytkowania sprzętu. Nieprawidłowości stwierdzono w **4** skontrolowanych placówkach.

Przeprowadzono **4 kontrole**, w trakcie których oceniano bezpieczeństwo **podpałek do grilla i grilli**. Sprawdzeniem objęto **15 partii** produktów (13 grilli i 2 podpałki). Do badań laboratoryjnych pobrano 2 partie podpałek. Zakwestionowano **2** partie grilli, w tym jedną wyłącznie z uwagi niewłaściwe oznaczenie i jedną z uwagi na bezpieczeństwo produktu.

W **5 placówkach** sprawdzano bezpieczeństwo **rolet i żaluzji**. Badaniom poddano łącznie **17 partii** rolet i żaluzji montowanych ręcznie wewnątrz budynku. Nieprawidłowości stwierdzono w **3 placówkach**, kwestionując **10 partii** wyrobów z uwagi na niewłaściwe oznaczenie i niepełne instrukcje bezpiecznego użytkowania wyrobów. W ocenie organoleptycznej w 3 partiach rolet stwierdzono brak urządzeń zabezpieczających, powodujących, że produkt nie był bezpieczny. W dwóch placówkach stwierdzono nieprawidłowości w uwidacznianiu cen towarów.

W trakcie **6 kontroli** placówek detalicznych kontroli poddano 26 partii **niezmechanizowanych narzędzi prostych, sprzętu do majsterkowania, narzędzi ogrodniczych** (młotki, klucze, nożyce do blachy, nitownice, sekatory, siekiery, grabie, łopaty). Nieprawidłowości wystąpiły w **3** sklepach. Zakwestionowano **8 partii** produktów, w tym 2 partie z uwagi na stwierdzone występowanie cech zagrażających bezpieczeństwu i 6 z uwagi na niewłaściwe oznakowanie.

Skontrolowano 3 placówki w zakresie bezpieczeństwa **niezmechanizowanych artykułów gospodarstwa domowego**. Kontrolą objęto **15 partii** sprzętu (blachy do pieczenia, przesiewacze, tarki, tłuczki i wyciskarki itp.), kwestionując **4 partie w 3 placówkach**. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego oznakowania produktów. Ponadto w 2 placówkach stwierdzono naruszenie przepisów o obowiązku uwidaczniania cen.

Bezpieczeństwo **mebli wypoczynkowych oraz do nauki dla dzieci i młodzieży** było przedmiotem **9 kontroli**. Nieprawidłowości stwierdzono w **6 placówkach**. W toku kontroli sprawdzono łącznie 51 partii mebli, w tym 26 partii mebli do spania i 25 partii mebli wykorzystywanych do nauki. Zakwestionowano łącznie **9 partii**, z uwagi na niewłaściwe oznakowanie (7 partii), brak instrukcji dot. konserwacji mebli, niewłaściwą konstrukcję (samoczynnie opadające klapy pojemników na pościel - 2 partie).

Przeprowadzono **1 kontrolę**, w trakcie której sprawdzeniem objęto **4 partie lamp dekoracyjnych**. Zakwestionowano **100%** wyrobów poddanych badaniom, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie, brak instrukcji obsługi, niewłaściwą konstrukcję wyrobów - brak osłony knota oraz szczelnego i bezpiecznego zamknięcia wlewu.

*****

Odnosząc wyżej opisane wyniki do ustaleń kontroli przeprowadzonych w poprzednich latach należy wskazać na:

- systematycznie spadającą liczbę stwierdzanych nieprawidłowości w zakresie kontroli mebli mieszkaniowych: 2011 r. – 34%, 2012 r. – 24% i w 2013 r. – 17%,
- wzrost liczby stwierdzanych nieprawidłowości dotyczących wyrobów włókienniczych dla dzieci - w roku 2012 nieprawidłowości stwierdzono w 17% poddanych sprawdzeniu wyrobów, natomiast w roku 2013 zakwestionowano 37% skontrolowanych produktów,
- spadek nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli: podpałek do grilla i grilli – z 33% w roku 2012 do 13% w roku 2013 oraz rolet i żaluzji – z 69% w 2012 r. do 59% w 2013 r.

W odniesieniu do roku 2012 nastąpił spadek liczby kontroli w zakresie ogólnego bezpieczeństwa o 31% i spadek ilości produktów zbadanych o 20%. Zanotowano natomiast wzrost ilości produktów zakwestionowanych w stosunku do wyrobów poddanych sprawdzeniu z 26 do 31%.

3. Jakość paliw

Celem kontroli było:

- przeciwdziałanie transportowaniu, magazynowaniu, wprowadzaniu do obrotu, a także gromadzeniu w stacjach zakładowych paliw niespełniających wymagań jakościowych określonych dla danego rodzaju paliwa,
- zebranie danych potrzebnych do monitorowania jakości paliw, a w szczególności do: sporządzania analiz, sprawozdań i rocznych raportów dla Zarządzającego Systemem i Komisji Europejskiej,
- sprawdzenie jakości paliw ciekłych oferowanych w stacjach, w których w toku ubiegłorocznej kontroli zakwestionowano ich jakość,
- eliminowanie przypadków nie zamieszczania czytelnych informacji o dostępności biopaliw ciekłych na stacjach paliw prowadzących obrót ww. paliwem,
- eliminowanie przypadków niewłaściwego oznakowania dystrybutorów do biopaliw ciekłych w stacjach paliwowych, w stacjach zakładowych, u właścicieli i użytkowników wybranych flot, a także niewłaściwego oznakowania zbiorników, w których magazynowane są biopaliwa ciekłe przeznaczone dla wybranych flot.

W roku 2013 Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Białymstoku przeprowadził **101 kontroli** w podmiotach prowadzących obrót paliwami, sprawdzono:

- **jakość paliw: 79 kontroli** w 69 podmiotach (68 kontroli w 59 ogólnodostępnych stacjach paliw, 1 w stacji zakładowej, 7 kontroli w zarządach 6. przedsiębiorców, 3 kontrole w hurtowniach),
- prawidłowość funkcjonowania stacji paliw w zakresie **legalności i rzetelności odmierzania paliw – 22 kontrole.**

W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w **12 jednostkach** handlujących paliwami.

Niewłaściwą jakość paliw stwierdzono w trakcie 6 kontroli. Kwestionowano jakość oleju napędowego ON (1 przypadek), benzyny bezołowiowej Pb 95 (1 przypadek) i gazu LPG (4 przypadki).

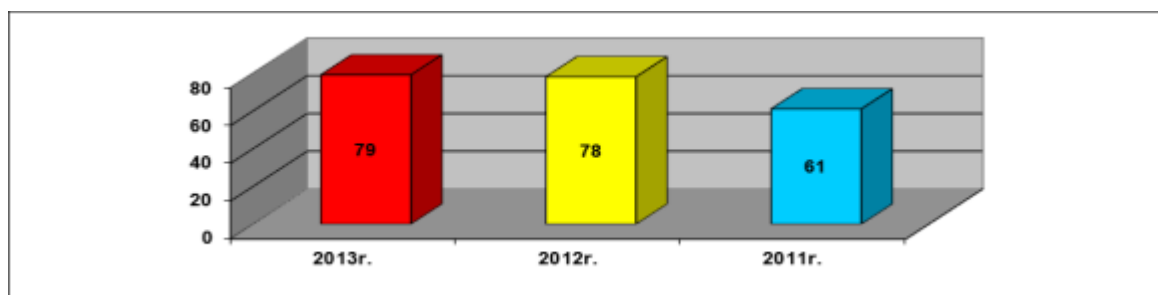
Ustalenia kontrolne dały podstawę do skierowania **6 zawiadomień do prokuratur** o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Legalność i rzetelność obrotu paliwami badano w **22 stacjach paliw.**

W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 6 stacjach paliw. Polegały one na:

- braku dokumentacji potwierdzającej ważność legalizacji - świadectwa legalizacji ponownej odmierzacza – w **1** placówce,
- niespełnianiu przez przyrząd pomiarowy - wymagań metrologicznych – w **4** placówkach, w tym nierzetelne odmierzanie – 3 przypadki, nieautentyczne i naruszone cechy zabezpieczające – 2 przypadki,
- nieprzestrzeganiu przepisów dotyczących zasad uwidaczniana cen paliw na stacjach paliwowych – w **1** placówce.

Rys. 4. Liczba kontroli jakości paliw w latach 2011-2013.

O stwierdzonych przypadkach wprowadzenia do obrotu paliwa niewłaściwej jakości każdorazowo informowano Urzędy Celne i Urzędy Skarbowe .

Do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w Warszawie – za pośrednictwem UOKiK – skierowano pisma informujące o wynikach wszystkich ww. kontroli - w celu wykorzystania służbowego.

W odniesieniu do wyników kontroli paliw przeprowadzonych w 2012 roku należy odnotować zbliżoną liczbę kontroli, jak również podobny procentowy wskaźnik ilości partii zakwestionowanych ze względu na nieprawidłową jakość paliw.

Warto zauważyć również, iż w roku 2012 nie stwierdzono nieprawidłowości w wyniku kontroli rzetelności odmierzania paliw, natomiast w 2013 r. w 1 placówce stwierdzono brak dokumentacji potwierdzającej ważność legalizacji – świadectwa legalizacji ponownej odmierzacza, w 4 placówkach – niespełnianie przez przyrząd pomiarowy wymagań metrologicznych, w tym w 3 przypadkach – nierzetelne odmierzanie, a w 2 przypadkach – nieautentyczne i naruszone cechy zabezpieczające.

4. Artykuły żywnościowe.

W 2013 r. w obszarze kontroli artykułów rolno-spożywczych skontrolowano łącznie **796 placówek** w tym: 22 hurtownie, 88 placówek gastronomicznych, 682 placówki detaliczne.

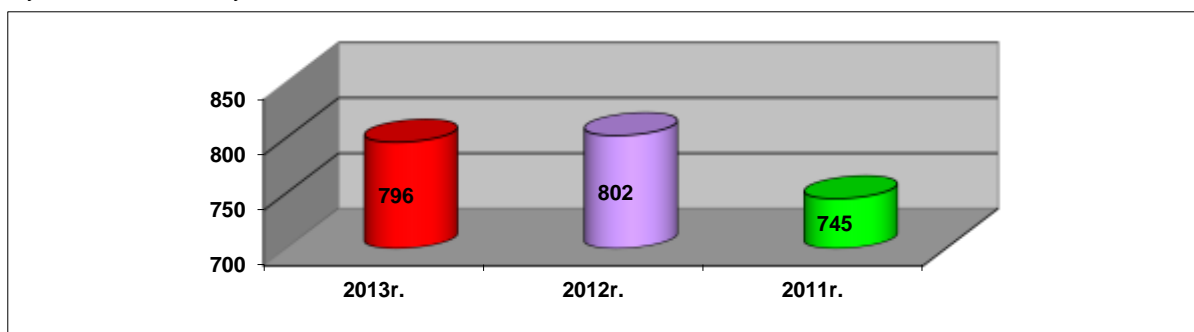
Przestrzeganie prawa żywnościowego sprawdzano w trakcie 768 kontroli.

Nieprawidłowości w zakresie prawa żywnościowego stwierdzono w trakcie 212 kontroli (27 %).

Kontrole ukierunkowane były na:

- sprawdzenie przestrzegania przepisów krajowych i unijnych w zakresie jakości handlowej i prawidłowości oznakowania produktów oraz uregulowań prawnych dotyczących obrotu artykułami spożywczymi,
- ujawnienie nieuczciwych praktyk związanych z zafałszowaniem produktów, stosowaniem nazewnictwa wprowadzającego konsumenta w błąd co do tożsamości wyrobów oraz nieuczciwego wykorzystania zarejestrowanych nazw chronionych,
- sprawdzenie legalności i rzetelności działania przedsiębiorców.

Rys. 5 Liczba kontroli żywności w latach 2011-2013.

Kontrole dotyczyły:

- jakości i prawidłowości oznakowania:
  - mleka i przetworów mlecznych, w tym produktów z mleka koziego i owczego,
  - mięsa i przetworów mięsnych,
  - produktów rolnictwa ekologicznego,
  - produktów bezglutenowych,
  - dżemów, powideł, konfitur, galaretek oraz syropów,
  - mleka i przetworów mlecznych (ukierunkowane na ujawnianie zafałszowań innymi tłuszczami (w tym smalcem) oraz mlekiem pochodzącym od zwierząt innych niż deklarowane w nazwie i składzie wyrobu),
  - mrożonych owoców i warzyw,

- mrożonych wyrobów kulinarnych (garmażeryjnych),
  - mrożonych produktów rybołówstwa,
  - wyrobów winiarskich oraz drinków alkoholowych „alkopopów”,
  - jaj spożywczych,
  - środków spożywczych oferowanych luzem, w tym w zakresie informacji o alergenach,
  - produktów posiadających chronione oznaczenia ChOG, ChNP, GTS,
- prawidłowości obrotu wyrobami alkoholowymi powyżej 20% alkoholu w kierunku ujawnienia zafałszowań metanolem,
- prawidłowości wprowadzania do obrotu oraz oznakowania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- prawidłowości funkcjonowania:
- sklepów wiejskich,
  - placówek detalicznych i gastronomicznych na terenach wyższych uczelni,
  - placówek detalicznych prowadzących działalność w niedziele i święta,
  - punktów sprzedaży typu „Ruch” w zakresie przestrzegania prawa żywnościowego,
  - placówek małej gastronomii (pizzerie, punkty sprzedaży hot dogów, zapiekanek, itp.),
  - sklepików i punktów gastronomicznych zlokalizowanych na terenie zakładów pracy,
  - punktów gastronomicznych i detalicznych w pobliżu miejsc rekreacyjnych i wypoczynkowych,
  - punktów detalicznych i gastronomicznych usytuowanych w obiektach sportowych lub w ich pobliżu,
  - ogródków piwnych,
  - podmiotów gospodarczych prowadzących obrót wyrobami alkoholowymi i tytoniowymi,
- ochrony interesów konsumentów w związku z wpływającymi do Inspektoratu sygnałami oraz rozeznaniem własnym.

Ogółem zbadano **11722 partie** artykułów żywnościowych, w tym:

- badania w zakresie cech organoleptycznych, fizyko-chemicznych i przestrzegania deklarowanych gramatur przeprowadzono w odniesieniu do 683 partii produktów, zakwestionowano 33 partie, co stanowi 5% zbadanych,
- zawartość netto zbadano w 374 próbkach produktów, z czego nie zakwestionowano żadnej próbki,
- analizie prawidłowości oznakowania poddano 4108 partii środków spożywczych, uchybienia w oznakowaniu stwierdzono w przypadku 39 partii, co stanowi 1% zbadanych,
- pod względem zachowania terminowości zbadano 10980 partii produktów, zakwestionowano 910 partii, co stanowi 8% ogółem zbadanych.

Zakwestionowano **978 partii** (8% wszystkich poddanych sprawdzeniu).

Nieprawidłowości dotyczyły:

1. niewłaściwej jakości:

- mleka i przetworów mlecznych - kwestionowano 13% badanych partii z uwagi na wyższą zawartość tłuszczu w suchej masie, niższą zawartość tłuszczu, wady organoleptyczne oraz wyższą zawartość wody,
- mięsa i przetworów mięsnych – kwestionowano 3 % badanych partii z uwagi na obecność nie deklарowanego w składzie mięsa drobiowego,
- ryb i przetworów rybnych – kwestionowano 33% badanych partii z uwagi na niższą zawartość masy ryby i niższą zawartość tłuszczu,,
- mrożonych produktów rybołówstwa – kwestionowano 50% badanych partii z uwagi na wyższą zawartość glazury i niższą masę ryby oraz wady organoleptyczne,
- przetworów owocowo-warzywnych - kwestionowano 18% badanych partii z uwagi na niższą zawartość ekstraktu ogólnego,
- mrożonych owoców i warzyw - kwestionowano 8 % badanych partii z uwagi na niższą zawartość różyczek kalafiora i wyższą zawartość marchewki,
- wyrobów cukierniczych - kwestionowano 9% badanych partii z uwagi na niższą zawartość tłuszczu mlecznego oraz wyższą zawartość ekwiwalentów tłuszczu kakaowego oraz 75 % badanych partii z uwagi na obniżoną zawartość białka,
- produktów ekologicznych - kwestionowano 10% badanych partii z uwagi na niższą zawartość tłuszczu,
- napojów alkoholowych, w tym wyrobów winiarskich oraz drinków alkoholowych „alkopopów” - kwestionowano 14% badanych partii z uwagi na niższą zawartość popiołu oraz z uwagi na wyższą zawartość cukrów,
- jaj spożywczych - kwestionowano 11% badanych partii z uwagi na obecność jaj niższej kategorii wagowej,
- produktów kulinarnych w gastronomii - kwestionowano 0,4 % badanych partii z uwagi na obecność nie deklарowanego w składzie mięsa kurczaka oraz z uwagi na obecność nie deklарowanego w składzie mięsa szynki wieprzowej,

2. niewłaściwego oznakowania środków spożywczych

- zakwestionowano 1% ilości badanych partii (oznakowanie jaj spożywczych, żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego, materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, przetworów drobiowych, mlecznych, mięsnych, mrożonych przetworów rybnych, mrożonki kulinarnej),

3. oferowania do sprzedaży produktów przeterminowanych

- zakwestionowano 8% ilości badanych partii m.in. przetworów zbożowych, pieczywa, przetworów mlecznych, mięsnych, drobiowych, rybnych, owocowych i warzywnych, mrożonek, wyrobów garmażeryjnych, wyrobów cukierniczych, napojów alkoholowych i bezalkoholowych, miodu, tłuszczów jadalnych, owoców i warzyw świeżych, kawy i herbaty, przypraw ziołowych, koncentratów spożywczych, zup i sosów, innych artykułów żywnościowych, żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego,

4. naruszenia przepisów o obowiązku uwidaczniania cen,

5. naruszenia przepisów ustawy „Prawo o miarach”,

6. naruszenia przepisów ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,

7. naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

8. oszustwa na wadze i cenie,

9. oferowania do sprzedaży „na odległość” napojów alkoholowych.

Największy wskaźnik partii zakwestionowanych stwierdzono w następujących grupach produktów:

- żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego (64%), w 2012r. - 30%,
- jaja spożywcze (36%), w 2012r. - 4%,
- owoce i warzywa świeże (33%), w 2012r. - nie kwestionowano,
- wyroby garmażeryjne (25%), w 2012r. - 13%,
- pieczywo (19%), w 2012r. - 14%,
- ryby i przetwory rybne (16%), w 2012r. - 13%,
- mięso i przetwory mięsne (15%), w 2012r. - 13%,
- inne żywnościowe (15%), w 2012r. - 17%,
- koncentraty spożywcze (14%), w 2012r. - 14%,
- oleje i tłuszcze (13%), w 2012r. - 11%,
- zupy, buliony i sosy (13%), w 2012r. - 13%,
- drób i przetwory drobiowe (12%), w 2012r. - 12%,
- przetwory zbożowe (11%), w 2012r. - 13%,
- produkty rolnictwa ekologicznego (10%), w 2012r. - nie kwestionowano,
- wyroby cukiernicze (9%), w 2012r. - 6%,

W odniesieniu do wyników kontroli przeprowadzonych w 2012 r. ustalono, że jakość żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego, jaj, owoców i warzyw świeżych, wyrobów garmażeryjnych, mięsa i przetworów mięsnych, pieczywa, ryb i przetworów rybnych, produktów rolnictwa ekologicznego, wyrobów cukierniczych, przetworów owocowo – warzywnych, miodu oraz olejów i tłuszczów jadalnych uległa pogorszeniu, zaś ziół i przypraw, mrożonek, zup, bulionów i sosów, mleka i przetworów mlecznych, innych artykułów żywnościowych - poprawie.

Podczas **36 kontroli** prawidłowości funkcjonowania placówek gastronomicznych (w tym ogródków piwnych i małej gastronomii), nieprawidłowości ujawniono w **16 placówkach**, co stanowi **44 %** skontrolowanych jednostek. Uchybienia dotyczyły:

- nieprzestrzegania przepisów o cenach – w 12 placówkach.
- stosowania narzędzi pomiarowych z wygasłymi dowodami legalizacji – w 3 podmiotach,
- stosowania narzędzi pomiarowych nie podlegających legalizacji (typu domowego) - w 3 placówkach,
- oferowania konsumentom potraw zafałszowanych – w 1 placówce,
- nie zgłoszenia do organu ewidencyjnego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej – w 1 placówce,
- braku uwidocznienia wywieszki o szkodliwości spożywania alkoholu - w 2 placówkach.

W trakcie **62 kontroli** prawidłowości funkcjonowania sklepów wiejskich, nieprawidłowości stwierdzono w **41 placówkach**, co stanowi **66%** kontrolowanych jednostek. Uchybienia dotyczyły:

- nieprzestrzegania przepisów o cenach - w 21 placówkach,

- oferowania do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia bądź daty minimalnej trwałości – w 28 placówkach,
- stosowania narzędzi pomiarowych z wygasłymi dowodami legalizacji - w 9 placówkach.

W trakcie **12 kontroli** prawidłowości funkcjonowania placówek detalicznych prowadzących działalność w niedziele i święta, nieprawidłowości stwierdzono w **10 placówkach**, co stanowi **83%** kontrolowanych jednostek. Uchybienia dotyczyły:

- nieprzestrzegania przepisów o cenach - w 4 placówkach,
- oferowania do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia bądź daty minimalnej trwałości – w 4 placówkach,
- stosowania narzędzi pomiarowych z wygasłymi dowodami legalizacji - w 4 placówkach.

W wyniku **8 kontroli** prawidłowości funkcjonowania punktów sprzedaży typu „Ruch” nieprawidłowości nie stwierdzono.

W wyniku **49 kontroli** prawidłowości funkcjonowania placówek zlokalizowanych na terenie obiektów sportowych, zakładów pracy, wyższych uczelni oraz w pobliżu miejsc rekreacyjnych i wypoczynkowych, nieprawidłowości ujawniono w **26 placówkach** (53%). Dotyczyły one:

- nieprzestrzegania przepisów o cenach - w 14 placówkach,
- oferowania do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia bądź daty minimalnej trwałości – w 5 placówkach,
- stosowania narzędzi pomiarowych z wygasłymi dowodami legalizacji - w 8 placówkach,
- stosowania narzędzi pomiarowych nie podlegających legalizacji (typu domowego) - w 3 placówkach.

5. Inne artykuły nieżywnościowe i usługi

W okresie sprawozdawczym Inspektorat przeprowadził **86 kontroli** przedsiębiorców oferujących do sprzedaży produkty, nie podlegające przepisom dotyczącym oceny zgodności lub ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz **87 kontroli** przedsiębiorców świadczących różnego rodzaju usługi.

Działania kontrolne w tym obszarze skoncentrowały się na analizie oraz ocenie:

- prawidłowości oznakowania i jakości produktów włókienniczych,
- legalności i rzetelności działania przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie sprzedaży przez Internet,
- przestrzegania przez przedsiębiorców, których działalność polega na sprzedaży odbiorników cyfrowych, przepisów art. 6 ust. 1, 2 i 5 ustawy o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej,
- wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych,
- przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- rzetelności promocji organizowanych przez duże sieci handlowe,
- legalności i rzetelności przedsiębiorców świadczących usługi hotelarskie,

- prawidłowości obrotu akumulatorami i bateriami,
- prawidłowości oznakowania i obrotu kosmetykami,
- prawidłowości oznakowania detergentów, w tym wyrobów chemii gospodarczej,
- prawidłowości oznakowania substancji i preparatów niebezpiecznych, w tym zimowych płynów i koncentratów do spryskiwaczy samochodowych oraz płynów do chłodziw samochodowych,
- prawidłowości działania wypożyczalni sprzętu wodnego,
- prawidłowości oznakowania i wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- bezpieczeństwa świadczenia usług fryzjerskich i kosmetycznych,
- bezpieczeństwo świadczenia usług w zakresie udostępniania placów zabaw dla dzieci,
- funkcjonowania zakładów serwisowania pojazdów samochodowych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości polegały na:

- nieprzestrzeganiu przepisów dot. zasad uwidaczniania cen,
- nieudostępnianiu konsumentom informacji wymaganych przepisami prawa,
- niewłaściwym oznaczeniu towaru,
- umieszczaniu na stronach internetowych informacji dla klientów niezgodnych z przepisami prawa.

Prawidłowość oznakowania, jakość **produktów włókienniczych** sprawdzano w toku **18 kontroli**. Nieprawidłowości wystąpiły u **9 przedsiębiorców**. Badaniem objęto **113 partii** wyrobów dziewiarskich i konfekcyjnych dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, wyrobów pościelowych, pończosznicych, szali i chustek oraz ręczników. Do badań laboratoryjnych skierowano 28 partii w celu sprawdzenia czy skład surowcowy i wymiary wyrobów są zgodne z deklaracją zawartą w oznaczeniu. Zakwestionowano łącznie **13 partii**, w tym 7 z uwagi na niewłaściwy skład surowcowy, 2 – nieprawidłowo określone wymiary i 6 - niewłaściwe oznakowanie.

Przeprowadzono **2 kontrole** w marketach budowlanych, gdzie sprawdzeniem objęto **9 partii produktów biobójczych**, z czego 3 partie posiadały właściwości mieszanin niebezpiecznych. Nieprawidłowości ujawniono w obu skontrolowanych placówkach. Zakwestionowano **4 partie** produktów, większość z uwagi na oznakowanie niespełniające wymagań przepisów prawa. Ponadto stwierdzono: oferowanie do sprzedaży produktu z minionym terminem ważności, zamieszczenie na etykiecie produktu sprzecznych i mogących wprowadzać w błąd użytkowników informacji o terminie ważności, nieprzestrzeganie obowiązku informowania konsumentów o opakowaniach i odpadach opakowaniowych produktów w zakresie dostępnych systemów zwrotu, zbiórki i odzysku, w tym recyklingu, właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi, znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach, nie przestrzeganie przepisów o cenach, nie zgłoszenie przez przedsiębiorcę zmian dotyczących przedmiotu - zakresu prowadzonej działalności do CEIDG.

Płyny do spryskiwaczy i chłodziw były przedmiotem **4 kontroli**, podczas których sprawdzeniem objęto **9 partii produktów**, w tym 6 partii poddano badaniom laboratoryjnym (sprawdzano zawartość metanolu i napełnienie, stopień krystalizacji). Nieprawidłowości polegające na niewłaściwym oznakowaniu 3 partii produktów stwierdzono w **2 placówkach**.

Program kontroli wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych tzn. niklu, kadmu, amin aromatycznych, DMF furmanu dimetylu, ftalanów realizowano podczas **22 kontroli** przeprowadzonych u 21 przedsiębiorców. Poza badaniem wyrobów w zakresie zawartości substancji niebezpiecznych, w trakcie przeprowadzonych kontroli sprawdzono, prawidłowość uwidocznienia cen i legalność prowadzonej działalności. Nieprawidłowości stwierdzono w trakcie 12 kontroli (60%). Do badań laboratoryjnych pobrano próbki z 17 partii produktów (odzieży, biżuterii, wyrobów skórzanych i skóropodobnych, artykuły pielęgnacyjne dla dzieci. W wyniku badań laboratoryjnych zakwestionowano **3 produkty** – bransoletkę (przekroczenie dopuszczalnej zawartości kadmu), kolczyk do piercingu (uwalnianie się niklu) oraz spódniczkę dziewczęcą (przekroczona zawartość amin aromatycznych). Ponadto w 10 placówkach stwierdzono naruszenie przepisów o obowiązku uwidaczniania cen.

Prawidłowość obrotu akumulatorami samochodowymi i bateriami była przedmiotem **10 kontroli**. Badaniom poddano **48 partii wyrobów**. Nieprawidłowości polegające m.in. na braku wymaganych informacji w instrukcjach dołączanych do produktu oraz na nieprzyjmowaniu i nieprzekazywaniu przez sprzedawców zużytych baterii i akumulatorów ujawniono w **5 podmiotach**. Do badań laboratoryjnych pobrano **7 partii** baterii w zakresie ustalenia zawartości kadmu, ołowiu i rtęci - nieprawidłowości nie stwierdzono.

W celu sprawdzenia prawidłowości oznakowania detergentów przeprowadzono **4 kontrole**, w trakcie których badaniom poddano **18 partii** detergentów (2 partie zbadano laboratoryjnie). W wyniku przeprowadzonych kontroli w zakresie oznakowania zakwestionowano **11 partii** detergentów.

Przeprowadzono **6 kontroli** w placówkach detalicznych, w trakcie których badano prawidłowość oznakowania 19 partii kosmetyków oraz obrotu tymi wyrobami, a także sprawdzono zgodność napełnienia z deklaracją producenta 3 partii (badania laboratoryjne). Nieprawidłowości stwierdzono w **4 placówkach**, a polegały one na naruszeniu przepisów o obowiązku uwidaczniania cen.

Podczas kontroli **10** detalicznych **placówek** handlowych sprawdzano wywiązywanie się przedsiębiorców z obowiązków dotyczących zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, podlegającego zbiórce i recyklingowi. Sprawdzeniem objęto **49 partii** produktów, z czego zakwestionowano **22 partie**. Nieprawidłowości polegające głównie na braku wymaganych informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu oraz niepełnej informacji w oznakowaniu produktów stwierdzono w **9 placówkach**. Ponadto w 5 jednostkach stwierdzono naruszenie przepisów o obowiązku uwidaczniania cen.

Kontrole prawidłowości i rzetelności promocji organizowanych przez duże sieci handlowe realizowano w 4 jednostkach. Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich skontrolowanych placówkach. Sprawdzone 84 produkty oferowane do sprzedaży w różnych formach promocji, kwestionując 66 wyrobów z uwagi na niezachowanie zasad obowiązujących przy sprzedaży promocyjnej. Ponadto w 3 placówkach stwierdzono naruszenie przepisów o obowiązku uwidaczniania cen.

Przeprowadzono kontrole **12 przedsiębiorców** dokonujących sprzedaży przez internet, których siedziby znajdowały się na terenie miasta Białegostoku, Choroszczy, Hajnówki, Suwałk, Łomży i Zambrowa. Nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich skontrolowanych sklepach internetowych. W trakcie kontroli stwierdzono brak na stronach internetowych kontrolowanych przedsiębiorców wszystkich wymaganych informacji, w regulaminach skontrolowanych sklepów internetowych znajdowały się zapisy niezgodne z przepisami prawa.

W ramach kontroli wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązków wynikających z art. 6 ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2011 roku o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej /Dz. U. Nr 153, poz. 903/ przeprowadzono **21 kontroli**. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Przeprowadzono 9 kontroli u przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie prowadzenia placów zabaw dla dzieci, celem których była ocena legalności, rzetelności oraz bezpieczeństwa świadczenia usług. Nieprawidłowości stwierdzono w 7 skontrolowanych placówkach. Kwestionowano zapewnienie bezpieczeństwa użytkownikom, m.in.: zabezpieczenie instalacji oświetleniowych i elektrycznych przed dostępem dzieci, niewłaściwe naprężenie siatki zabezpieczającej, ostro zakończone, niezabezpieczone metalowe elementy, brak zabezpieczenia rur konstrukcyjnych, niebezpieczne rozwiązania konstrukcyjne, brak elementów konstrukcji trampoliny (sprężyn), brak zabezpieczeń otworów i zaślepek przy śrubach montujących. Ponadto ustalono, że w regulaminach opracowanych przez 4 przedsiębiorców brak było określenia granic wiekowych dla osób korzystających z sal zabaw. W trakcie kontroli stwierdzono ponadto brak dokumentacji potwierdzającej dopuszczenie konstrukcji do użytku (1 przypadek), dokumentów potwierdzających dokonywanie przeglądów stanu technicznego (2 przypadki), a w 2 placówkach pracownicy nie zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy w nagłych przypadkach.

Przeprowadzono **3 kontrole przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie organizacji kąpielisk i wypożyczania sprzętu pływającego**. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Legalność i rzetelność działania przedsiębiorców świadczących usługi serwisowania pojazdów samochodowych były przedmiotem 11 kontroli, w trakcie których sprawdzano także posiadanie homologacji na części samochodowe (sprawdzono 24 partie). Nieprawidłowości dotyczące naruszenia przepisów odnośnie uwidaczniania cen stwierdzono w 3 zakładach.

W **17 zakładach** świadczących usługi fryzjerskie i kosmetyczne przeprowadzono kontrole w zakresie bezpieczeństwa świadczenia usług, przestrzegania przepisów o obowiązku uwidoczniania cen oraz przestrzegania terminów trwałości kosmetyków stosowanych w zakładach, prawidłowości oznakowania oraz przestrzegania terminów trwałości kosmetyków oferowanych do sprzedaży. W zakresie zachowania terminów trwałości sprawdzono **72 partie** kosmetyków. Nieprawidłowości dotyczące zasad uwidaczniania cen za świadczone usługi stwierdzono w **3 zakładach**.

Realizując program kontroli legalności i prawidłowości działania przedsiębiorców świadczących usługi hotelarskie przeprowadzono **11 kontroli**. Różnego rodzaju

nieprawidłowości stwierdzono w **10 placówkach**. Ustalenia przeprowadzonych kontroli ujawniły przypadki nieprzestrzegania przez przedsiębiorców przepisów regulujących działalność na rynku usług hotelarskich, a mianowicie używanie podlegających ochronie prawnej nazw rodzajowych, bez uzyskania stosownej decyzji administracyjnej wydanej przez Marszałka Województwa - dotyczy 7 obiektów. Ponadto najczęściej stwierdzano nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen świadczonych usług hotelarskich i innych usług, tj.: brak cennika świadczonych usług, bądź brak w pokojach noclegowych katalogów zawierających ceny noclegu i innych oferowanych usług.

*****

Odnosząc wyżej opisane wyniki do ustaleń kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku należy wskazać na:

- spadek liczby kontroli art. nieżywnościowych o 22% i usług o 19%,
- brak stwierdzonych uchybień w ramach kontroli przestrzegania w jakim stopniu przedsiębiorcy wywiązują się z obowiązków wynikających z art. 6 ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2011 roku o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej – w ubiegłym roku nieprawidłowości stwierdzono w 11% zbadanych placówek, w obecnym – nie stwierdzono żadnych, co wyraźnie dowodzi, iż proces cyfryzacji telewizyjnego sygnału naziemnego w obszarze oferty handlowej odbiorników telewizyjnych przebiega bez zakłóceń,
- znaczną poprawę w zakresie kontroli organizacji kąpielisk i wypożyczania sprzętu pływającego – w 2012 r. nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich poddanych kontroli placówkach, natomiast w 2013 r. – nieprawidłowości nie stwierdzono,
- mniejszą ilość stwierdzonych nieprawidłowości przy zbliżonej liczbie kontroli w zakładach świadczących usługi fryzjerskie – w roku 2012 uchybienia stwierdzono w 39% kontrolowanych placówek, natomiast w roku 2013 – w 18%, ponadto w poprzednim okresie sprawozdawczym na 233 zbadane produkty zakwestionowano 41 partii z uwagi na przeterminowanie, w 2013 r. uchybień w tym zakresie nie stwierdzono,
- znacznie mniejszą ilość kontroli usług hotelarskich (26 placówek w roku 2012 i tylko 11 w roku 2013), przy czym znacznie wyższy wskaźnik stwierdzonych nieprawidłowości – 69% w 2012 r. i 91% w 2013 r.

6. Kontrole interwencyjne

Poza planowymi, Inspektorat podejmował także doraźne kontrole interwencyjne w zakresie ochrony interesów konsumentów w handlu, gastronomii i usługach, w trakcie których sprawdzano zasadność informacji wpływających od klientów, a także będące wynikiem rozeznania przedkontrolnego – mające na celu przeciwdziałanie wykroczeniom w obrocie handlowym.

W 2013 r. przeprowadzono łącznie **693** kontrole interwencyjne (o 14% więcej niż w poprzednim okresie sprawozdawczym), z czego 490 w obszarze artykułów rolno-spożywczych i 203 w obszarze artykułów przemysłowych i usług.

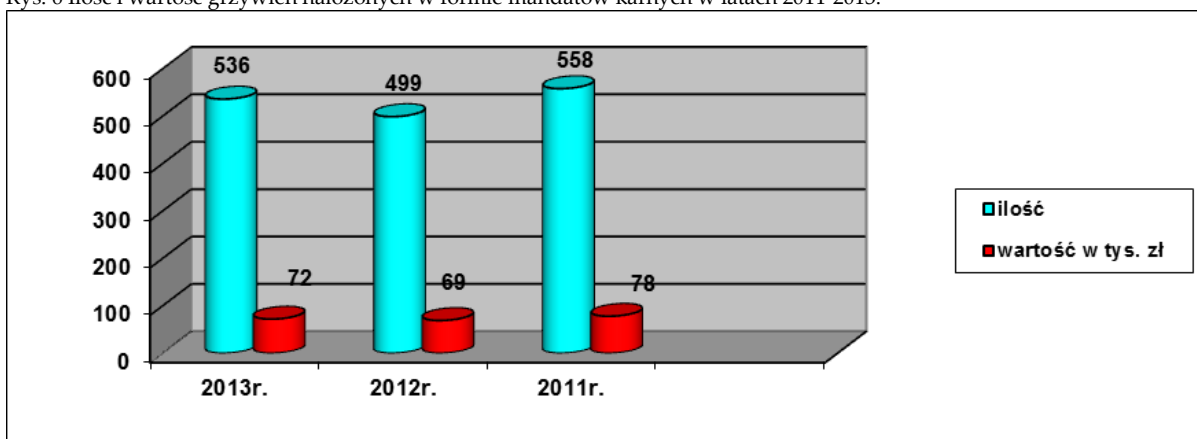
Prawidłowości uwidaczniania cen dotyczyło 316 kontroli (46% wszystkich przeprowadzonych). Przez UOKiK zostało zleconych 21 kontroli, 148 kontroli przeprowadzono w oparciu o informacje konsumentów, a 123 - w oparciu o notatki służbowe inspektorów.

Nieprawidłowości stwierdzono w trakcie 431 kontroli, co stanowi ok. 62% wszystkich przeprowadzonych (w roku 2012 wskaźnik ten wynosił 53%). Polegały one głównie na niedopełnieniu obowiązku uwidaczniania cen towarów przeznaczonych do sprzedaży - braku wywieszek cenowych lub elementów na wywieszkach i w cenniku, braku cen jednostkowych, oferowaniu do sprzedaży produktów przeterminowanych oraz stosowania przyrządu pomiarowego z nieaktualną cechą legalizacji.

7. Wykorzystanie wyników kontroli

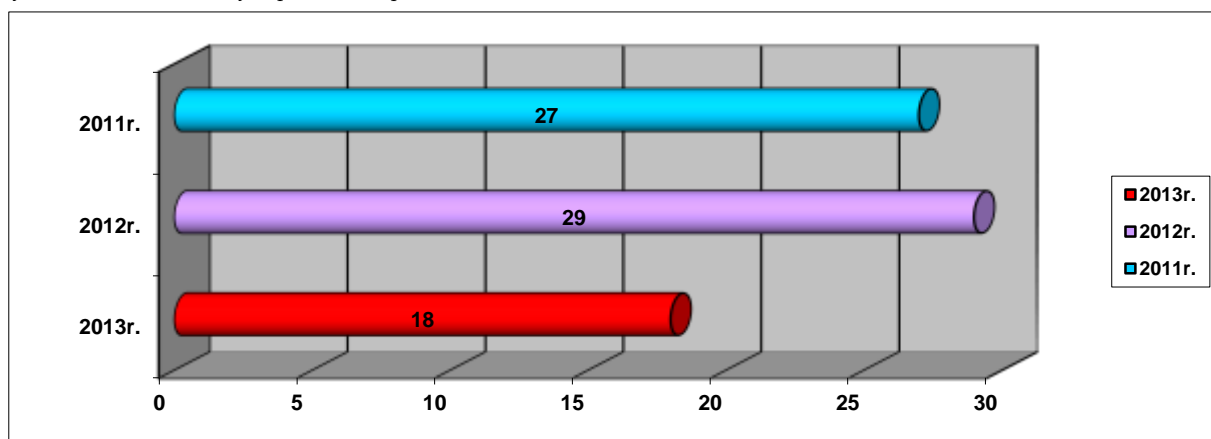
Ustalenia kontrolne dały podstawę do ukarania łącznie 536 sprawców wykroczeń grzywnami w drodze mandatów karnych na kwotę 72330 zł. Ilość mandatów w stosunku do 2012 r. uległa zwiększeniu o 7%.

Rys. 6 Ilość i wartość grzywien nałożonych w formie mandatów karnych w latach 2011-2013.

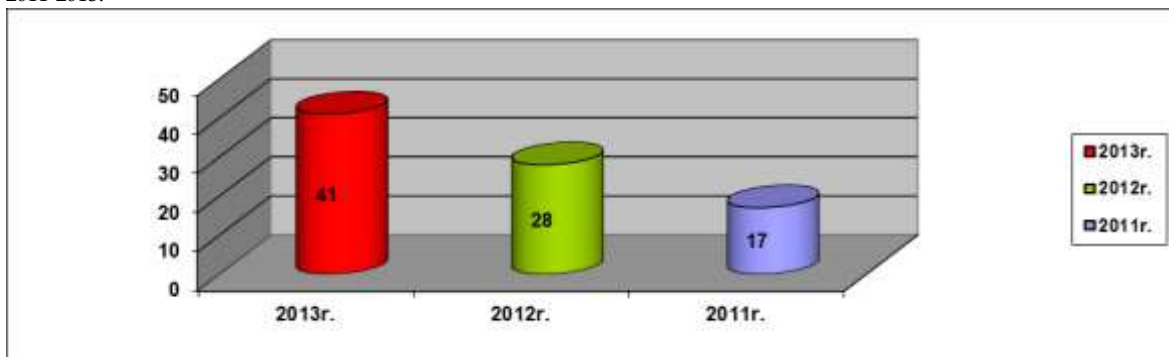
W stosunku do 18 sprawców wykroczeń zastosowano pouczenie na podstawie art. 41 kw.

Rys. 7 Liczba zastosowanych pouczeń na podstawie art. 41 kw w latach 2011-2013.

Do organów ścigania skierowano **41** zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa (o 46% więcej niż w roku 2012). Dotyczyły one przestępstw z zakresu systemu oceny zgodności i kontroli paliw. Do sądów skierowano **5** wniosków o ukaranie.

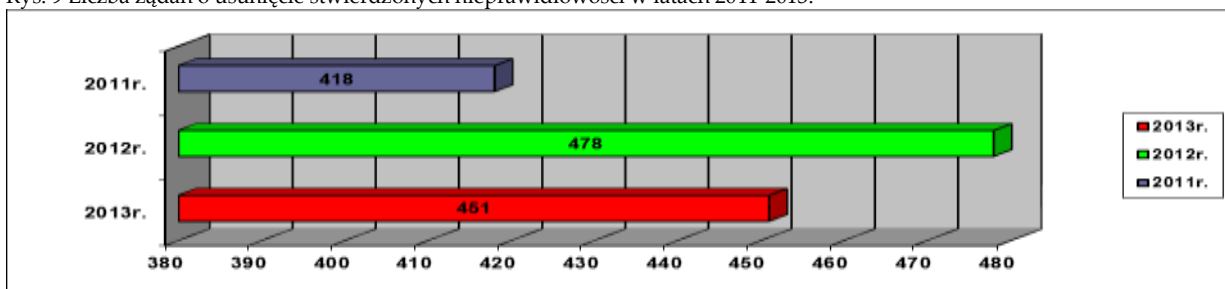
Rys. 8 Liczba zawiadomień o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa kierowanych przez Inspektorat w latach 2011-2013.

Wystosowano **451** żądań o usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, w związku z którymi przedsiębiorcy podejmowali działania naprawcze poprzez:

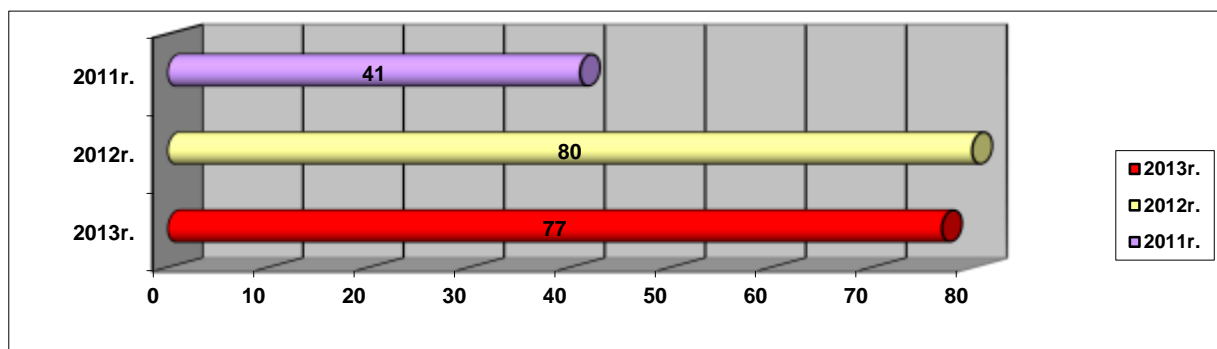
- usunięcie nieprawidłowości związanych z niewłaściwym lub niepełnym oznakowaniem wyrobów,
- wzmocnienie nadzoru.

Rys. 9 Liczba żądań o usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w latach 2011-2013.

W okresie sprawozdawczym wydano **77 decyzji** administracyjnych (66 decyzji dot. kontroli z roku 2013 i 11 decyzji dot. kontroli z roku poprzedniego, nieujętych w dotychczasowych sprawozdaniach).

Rys. 10 Liczba wydanych decyzji w latach 2011-2013.

*****

Ponadto, Inspektorat kierował w trybie art. 33 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej wystąpienia pokontrolne oraz informacje do innych organów kontroli i Inspektoratów, które z uwagi na właściwość miejscową mogły być zainteresowane wynikami kontroli.

Wystosowano:

- 30 powiadomień do Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- 13 zawiadomień do inspekcji sanitarnej,
- 5 zawiadomień do inspekcji weterynaryjnej,
- 12 informacji do Urzędu Miar,
- 18 informacji do organów celnych (5 do Izby Celnej i 13 do Urzędu Celnego),
- 8 informacji do Urzędu Regulacji Energetyki,
- 8 informacji do Urzędu Kontroli Skarbowej,
- 2 informacje do CBS,
- 3 informacje do Policji.

Inspektorat prowadził ścisłą współpracę z: Policją, Okręgowym i Obwodowym Urzędem Miar, Izbą Celną, Urzędami Celnymi, Urzędem Kontroli Skarbowej, Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Weterynaryjną.

W praktyce realizowane są podpisane porozumienia o współpracy, odbywają się częste spotkania robocze oraz wymiana informacji dotycząca konkretnych spraw, jak też zjawisk występujących na rynku.

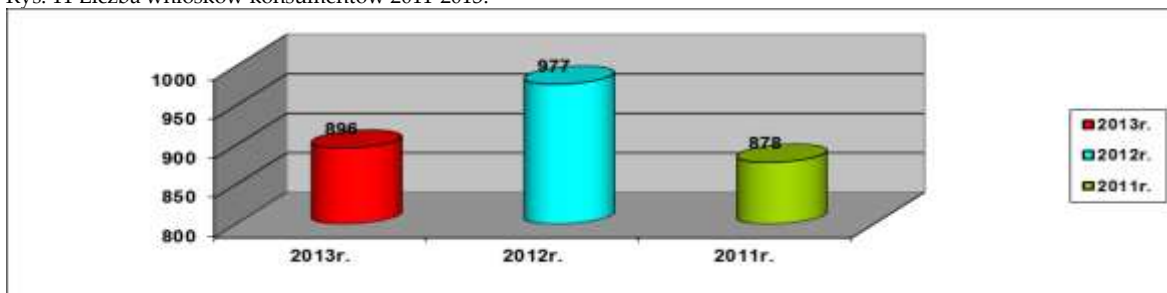
III. Ochrona konsumenta i działalność edukacyjna

1. Mediacje i poradnictwo konsumenckie

Ochrona interesów konsumentów jako stron umów cywilno-prawnych realizowana była poprzez załatwianie wystąpień konsumentów w formie mediacji oraz rozpatrywanie wniosków wpływających do Stałego Polubownego Sądu Konsumenckiego.

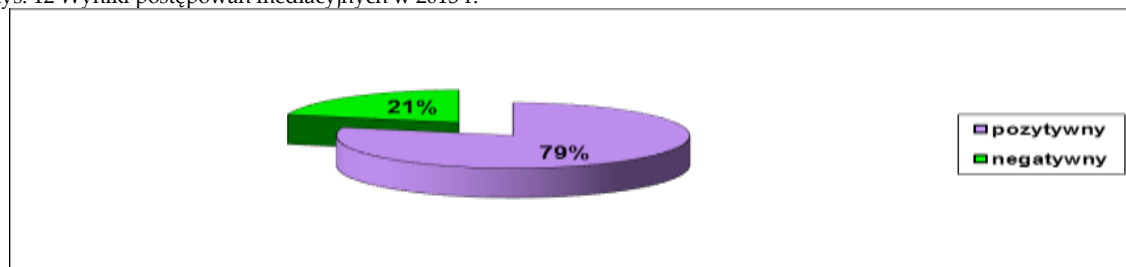
W okresie sprawozdawczym do Inspektoratu wpłynęło **896** wniosków i informacji konsumentów, których przedmiotem były w większości sprawy związane z postępowaniem reklamacyjnym dotyczącym towarów lub usług. Liczba wniosków konsumentów uległa zmniejszeniu o 8% w stosunku do liczby wniosków w roku 2012.

Rys. 11 Liczba wniosków konsumentów 2011-2013.

W formie mediacji rozpatrzono **659** wystąpień. Pozytywnie dla konsumentów załatwiono **520** wystąpień (79% ogółem załatwionych). Do załatwienia pozostało **14** wniosków.

Rys. 12 Wyniki postępowań mediacyjnych w 2013 r.

Wystąpienia w przedmiocie roszczeń z tytułu gwarancji i niezgodności towaru z umową oraz innych nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim reklamacji obuwia - 474 wniosków, odzieży - 44, sprzętu rtv i agd - 34 oraz mebli - 14 wniosków. Szczegółowe zestawienie liczbowe informacji o nieprawidłowościach oraz wniosków o mediację zawiera Tabela nr 3. *Zestawienie informacji o nieprawidłowościach oraz wniosków o mediację złożonych przez konsumentów w 2013 r.* (str. 30).

W celu stałego podnoszenia świadomości prawnej i przeciwdziałania przyczynom powstawania negatywnych zjawisk zachodzących na rynku Inspektorat prowadził intensywne działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym. W roku 2013 przeprowadzono szkolenia dla uczniów szkół średnich, jak również organizowano spotkania z młodzieżą dotyczące praw konsumenta.

Udzielono również **7426** porad prawnych konsumentom i przedsiębiorcom. Przedmiotem porad były w większości problemy związane z postępowaniem

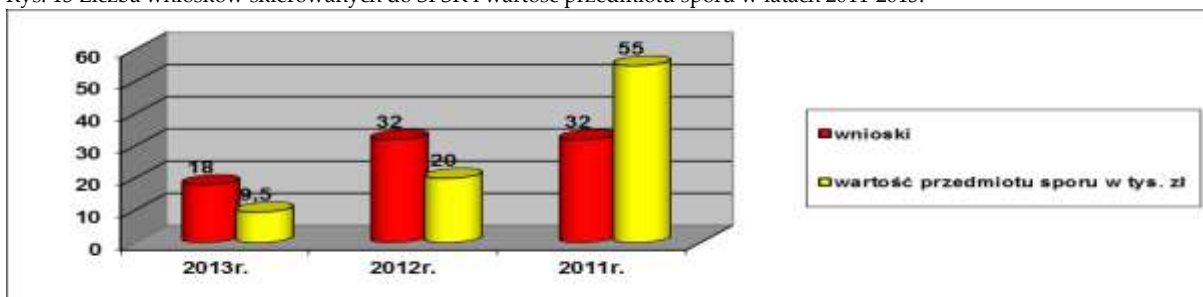
reklamacyjnym (gwarancja lub niezgodność towaru z umową) – 5145 porad oraz dotyczące innych przepisów regulujących obrót towarowy – 2281 porad.

Ponadto prowadzone były spotkania z młodzieżą szkolną dotyczące praw konsumentów.

2. Stały Polubowny Sąd Konsumentki

Do Stałego Polubownego Sądu Konsumentki wpłynęło **18 wniosków** na łączną kwotę **9574 zł**. W stosunku do roku 2012 liczba wniosków wpływających do SPSK zmniejszyła się o 44%, a wartość przedmiotu sporu o 53%.

Rys. 13 Liczba wniosków skierowanych do SPSK i wartość przedmiotu sporu w latach 2011-2013.

W okresie objętym sprawozdaniem odbyły się **3** jawne posiedzenia sądowe, podczas których przeciętnie rozpatrywano 2 sprawy.

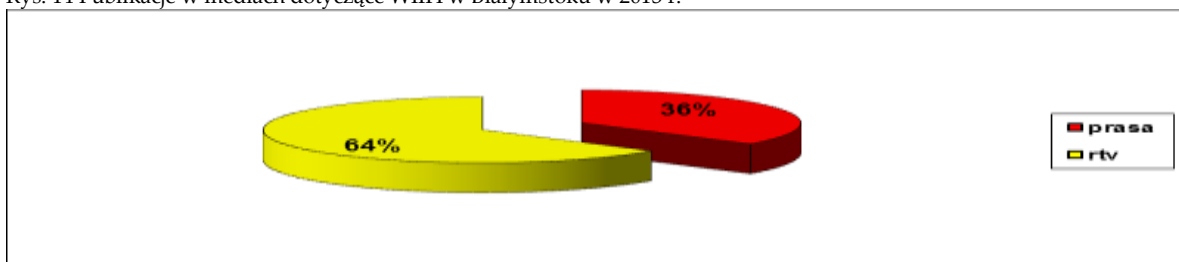
Wydano **3** wyroki oddalające roszczenie konsumenta. Strony zawarły **3** ugody w postępowaniu wstępnym. W **6** przypadkach przedsiębiorcy odmówili podpisania zapisu na sąd polubowny, natomiast w **3** nie udzielono odpowiedzi, w związku z tym wnioski zwrócono.

W toku załatwiania znajdują się **3** sprawy (w których strony podpisały zapis).

3. Publikacje w mediach informacji dotyczących wyników kontroli oraz praw konsumenta

Za pośrednictwem lokalnych mediów oraz strony internetowej urzędu informowano o wynikach prowadzonych kontroli tematycznych oraz prawach konsumentów. W 2013 roku ukazały się **53** publikacje prasowe i wyemitowano **94** audycje radiowych i telewizyjnych dotyczących działalności Inspektoratu.

Rys. 14 Publikacje w mediach dotyczące WIIH w Białymstoku w 2013 r.

Informacje o wynikach kontroli i prowadzonej pozakontrolnej działalności Inspektoratu sukcesywnie publikowano na stronie internetowej <http://www.bialystok.wiih.gov.pl>.

IV. Działania podejmowane dla zapewnienia skutecznego i zgodnego z prawem funkcjonowania Inspektoratu.

W celu zapewnienia skutecznego i zgodnego z prawem funkcjonowania Inspektoratu w 2013r. podjęto następujące działania:

- przeprowadzono 34 kontrole wewnętrzne, których tematem było między innymi zbadanie:

- prawidłowości dokumentowania czynności i ustaleń z kontroli,
- prawidłowości prowadzenia i dokumentowania postępowań mediacyjnych,
- przestrzegania polityki bezpieczeństwa i instrukcji zarządzania systemem informatycznym w zakresie m.in. poprawności działania zabezpieczeń stacji roboczych i przestrzegania zasad zabezpieczania danych osobowych w poszczególnych pomieszczeniach,
- prawidłowości kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej wybranych dokumentów,
- prawidłowości i zasad prowadzenia dokumentacji oraz zgodności tych czynności z Instrukcją Kancelaryjną.

- przeprowadzono 13 szkoleń wewnętrznych, których tematyka dotyczyła:

- zmian w Zaleceniach dotyczących trybu kontroli i stosowania niektórych przepisów prawa przez wojewódzkie inspektoraty Inspekcji Handlowej,
- sprawozdawczości w WIIH,
- użytkowania systemu EZD,
- postępowania w sprawach o wykroczenia,
- sporządzania decyzji administracyjnych,
- instrukcji kancelaryjnej w świetle systemu EZD.

W 2013 r. pracownicy Inspektoratu uczestniczyli również w **22 szkoleniach** organizowanych przez:

- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie,
- Podlaski Urząd Wojewódzki,
- Podlaski Ośrodek Doskonalenia Kadr,
- Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Lublinie (Zakłady Badań i Atestacji ZETOM),
- Laboratorium Kontrolno-Analityczne z siedzibą w Olsztynie,
- Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. oraz Ministerstwo Gospodarki,
- Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Podlaskie Centrum w Białymstoku,
- Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Białymstoku,
- A i B Centrum Administracji i Biznesu Wrocław,
- KPRM,

dotyczących:

- podatku dochodowego od osób fizycznych,
- etykiety efektywności energetycznej na przykładach wybranego sprzętu gospodarstwa domowego – wymagania prawne oraz praktyczne aspekty ich odczytywania oraz zagadnień związanych z nowymi obowiązkami IH w zakresie kontroli produktów wykorzystujących energię wynikających z wejścia w życie

- 1.02.13 r. ustawy o obowiązkach w zakresie informowania o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię,
- terminów dostarczania próbek, ilości pobieranych próbek i nowych formularzy, którymi są zakresy poszczególnych produktów,
  - transportu drogowego towarów niebezpiecznych – wyrobów pirotechnicznych,
  - nowej etykiety energetycznej,
  - kontroli zarządczej,
  - dyrektyw – maszynowej oraz ekoprojektu dla produktów związanych z energią,
  - zadań kontrolnych w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów i systemu oceny zgodności,
  - produktów rolnictwa ekologicznego, jakości handlowej wyrobów winiarskich i napojów spirytusowych, znakowania środków spożywczych i wartości odżywczej (w świetle nowego rozporządzenia UE nr 1169/2011),
  - ogólnego bezpieczeństwa produktów w odniesieniu do noży bijakowych do ręcznych przenośnych kos do zarośli oraz maszyn ogrodniczych i rolniczych,
  - wymagań prawa dot. obowiązku uzyskania świadectwa homologacji dla nowych typów pojazdów, wyposażenia i części oraz prawidłowości oznakowania opon,
  - funkcjonowania obrotu gotówkowego,
  - Systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją,
  - procedury udzielania zamówień publicznych poniżej 14.000 euro,
  - prawa energetycznego w kontekście umów zawieranych z konsumentami,
  - standardów skutecznej i sprawnej pracy administracyjnej,
  - wdrażania systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji wg normy ISO 27001,
  - modelowania procesów w ramach Projektu CU 2,
  - stosowania przepisów dot. ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

- Wojewódzki Inspektor wydał 26 zarządzeń, dzięki którym ukształtowany został system funkcjonowania Inspektoratu odpowiadający obowiązującym przepisom i tym samym stworzył podstawę optymalnego realizowania przez Inspektorat powierzonych zadań ustawowych.

PODLASKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
INSPEKCJI HANDLOWEJ
w Białymstoku

Helena Łazowska

Tabela nr 1. Ogólne zestawienie wyników działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Białymstoku w 2013 r.

Wymagania		Dane ogólne	Dane dot. kontroli w obszarze nadzoru rynku	Dane dot. kontroli w obszarze ogólnego bezpieczeństwa	Dane dot. kontroli w obszarze art. rolno-spoż.	Dane dot. kontroli w obszarze art. żywnościowych	Dane dot. kontroli w obszarze paliw	Dane dot. kontroli usług	Dane dot. innych kontroli	
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
1.	Ogółem liczba kontroli	1424	X	X	X	X	X	X	X	
2.	w tym	producent	X	X	X	X	X	X	X	
3.		importer	X	X	X	X	X	X	X	
4.		hurtownia	108	X	X	X	X	X	X	
5.		detal (bez pl. wielkopowierzchniowych)	989	X	X	X	X	X	X	
6.		placówki wielkopowierzchniowe	103	X	X	X	X	X	X	
7.		magazyny centralne sieci handlowych	8	X	X	X	X	X	X	
8.		placówki gastronomiczne	83	X	X	X	X	X	X	
9.		zakłady usługowe	83	X	X	X	X	X	X	
10.		detal na targowiskach	13	X	X	X	X	X	X	
11.		inne	15	X	X	X	X	X	X	
12.	Ogólna liczba kontroli	1424	108	77	796	86	79	87	191	
13.	w tym	liczba kontroli wg planu UOKIK	442	76	55	138	64	79	9	21
14.		liczba kontroli interwencyjnych	693	7	4	490	9	0	41	142
15.		liczba kontroli własnych	289	25	18	168	13	0	37	28
16.	Ogólna liczba skontrolowanych produktów/partii	12960	361	332	11722	522	X	X	X	
17.	Ogólna liczba zakwestionowanych produktów/partii	1348	131	104	978	131	X	X	X	

Tabela nr 2. Zestawienie liczbowe wykorzystania ustaleń kontroli przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Białymstoku w 2013 r.

1.	Liczba wydanych decyzji	77
2.	Liczba żądań usunięcia nieprawidłowości	521
3.	Liczba zawiadomień	41
4.	Liczba mandatów karnych	536
5.	Wartość mandatów karnych	72330
6.	Liczba skierowanych wniosków o ukaranie	5
7.	Kwota grzywien orzeczonych przez Sądy	2300
8.	Liczba spraw z zastosowaniem art. 41 Kw	18
9.	Liczba spraw skierowanych do innych organów	30

Tabela nr 3. Zestawienie informacji o nieprawidłowościach oraz wniosków o mediację złożonych przez konsumentów w 2013 r.

Grupy towarowe	Informacje konsumentów oraz wnioski o mediację ogółem	Ilość niezadowolonych spraw z poprzedniego okresu	Ilość spraw przekazanych innym organom	Sposób załatwienia sprawy						Sprawy pozostałe do załatwienia	
				w formie mediacji		w formie kontroli			Inny sposób załatwienia sprawy		
				Pozytywny dla konsumenta	Negatywny dla konsumenta	Zarzuty potwierdzone	Zarzuty niepotwierdzone	Zarzuty częściowo potwierdzone			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Produkty przemysłowe	- obuwie	474	12	5	397	73	2	0	1	4	4
	- odzież	44	2	1	24	18	1	0	0	1	1
	- meble	14	1	0	8	5	0	0	0	1	1
	- motoryzacyjne	8	0	0	2	2	0	1	0	3	0
	- sprzęt komputerowy	7	0	0	3	3	0	0	0	1	0
	- sprzęt AGD i RTV	34	3	2	22	9	2	0	1	1	0
	- zabawki	3	0	0	1	0	1	0	0	1	0
	- inne	147	8	22	50	14	20	25	3	18	3
Produkty spożywcze	- mięso i przetwory mięsne	11	0	0	0	0	0	8	2	1	0
	- przetwory rybne	4	0	0	0	0	2	2	0	0	0
	- przetwory owocowo-warzywne i napoje bezalkoholowe	2	1	0	0	0	0	2	0	1	0
	- wyroby alkoholowe	5	0	0	0	0	0	3	1	1	0
	- wyroby i przetwory mleczne	8	0	0	0	0	1	5	0	0	2
	- inne	80	5	0	0	0	29	31	12	11	2
	- inne	10	1	0	2	4	3	1	1	0	0
Usługi	- fryzjerskie i kosmetyczne	5	0	0	0	0	0	5	0	0	0
	- pralnicze	4	1	0	1	4	0	0	0	0	0
	- remontowo-bud.	11	1	1	5	3	0	0	0	2	1
	- gastronomiczne	5	0	0	0	0	4	1	0	0	0
	- inne	20	1	3	5	4	1	2	0	6	0
	Ogółem	896	36	34	520	139	66	86	21	52	14

